

Domnului Florin BARBU
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Guvernul României

Stimate domnule Ministru,

Clubul Fermierilor Români reafirmă importanța consolidării comunicării și cooperării Guvernului României și Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale cu parteneri sociali, reprezentanți ai intereselor fermierilor, pentru identificarea acțiunilor și resurselor aferente gestionării eficiente a crizelor multiple, externe sectorului agroalimentar, cu care se confruntă agricultura românească, în scopul redobândirii competitivității și asigurării sustenabilității economico-financiare a fermelor din țara noastră.

Parteneriatul Guvern - sector privat - mediu asociativ este dator să stabilească acum, de comun acord, un plan de acțiune pentru rezolvarea dificultăților economico-financiare actuale grave și urgente ale fermierilor, să fundamenteze și să operaționalizeze programe sistemice, care să urmărească interesele și prioritățile României în dezvoltarea agriculturii pe termen lung: gestiunea impactului schimbărilor climatice prin modernizarea și extinderea infrastructurii de irigații și desecare-drenaj; extinderea Agriculturii 4.0; diversificarea și creșterea valorii adăugate; susținerea agriculturii sustenabile; sprijinirea tinerilor și a inovației; stimularea investițiilor pentru a reduce importurile și a crește exporturile cu valoare adăugată ridicată.

Sintetizăm mai jos propunerile de acțiune imediată ale MADR și Guvernului României ca parte a unui Plan de acțiune integrat de gestiune a crizei economico-financiare cu care se confruntă fermierii români, prin impactul cumulat al efectelor războiului din Ucraina, secetei din ultimii ani, inflației enorme a prețurilor la inputuri și volatilității pieței globale a cerealelor și oleaginoaselor:

1. **Acordarea subvențiilor APIA aferente anului 2023 până la finalul lunii februarie 2024**, inclusiv pentru fermierii aflați în eșantionul de control clasic și prin teledetecție, precum și **accelerarea proceselor pentru compensările financiare asociate celorlalte scheme de plată directă** (eco-scheme, măsuri de agro-mediu etc.).
2. **Compensarea pierderilor fermierilor afectați de perturbarea majoră a pieței cerealelor, determinată de importul cerealelor ieftine din Ucraina, care nu respectă standardelor UE și pot pune în pericol siguranța alimentară, precum și de tranzitul**

cerealelor și oleaginoaselor ucrainene: minim 60 EURO/tonă comercializată, prin acordarea unui ajutor de stat, conform cadrului de ajutor de stat adoptat de Comisia Europeană care permite ca statele membre să acorde până la 280.000 Euro/fermă și până la 2,5 milioane EURO/IMM din industria agroalimentară. Evidențiem diferența între prețurile bursiere și cele oferite fermierilor români de traderi în Portul Constanța.

3. Oferirea unor subvenții aferente pierderilor cauzate de volatilitatea prețurilor de comercializare a cerealelor și oleaginoaselor în anul agricol 2023 - **3 EURO/tonă depozitată/lună, pentru perioada septembrie 2023-februarie 2024.**
4. Oferirea unor linii de creditare avantajoase antreprenorilor din agricultură, cu garanții guvernamentale care să permită fermierilor continuarea activității pentru anul curent până cel târziu la finalul lunii ianuarie - **lansarea operațională a Creditului Agricol și Creditul Fermierului.**
5. Continuarea programelor AGRO IMM INVEST și RURAL INVEST prin **creșterea plafoanelor de garantare și a plafonului de ajutor de stat anual aferent fiecărui agent economic din sectorul agricol, în cadrul creditării cu garanție FGCR**, precum și **extinderea bazei de creditare a fermierilor cu risc bancar B și C**, demers realizat în colaborare cu BNR și instituțiile bancare.
6. **Plata cheltuielilor privind compensarea parțială a costurilor energiei utilizate pentru irigarea suprafețelor agricole în baza contractelor multianuale/sezoniere pentru întreg anul 2023.**

Bugetarea integrală a plăților parțiale pentru anul 2024 privind asigurarea consumului de energie electrică necesar irigației terenurilor agricole (în prezent: alocări realizate de ANIF în limita fondurilor disponibile).

7. **Echivalarea categoriei B cu TR și a categoriei B1 cu TR1**, indiferent de masa maximă autorizată a utilajului agricol.
8. **Adoptarea unor decizii, la nivel național (caz de forță majoră) și european privind derogarea de la aplicarea Gaec 7 și 8 pentru anul curent, și oferirea unui răspuns cert fermierilor români până la finalul lunii ianuarie – doar astfel aceștia își mai pot realiza o prognoză în privința gestionării eficiente a culturilor agricole pentru anul 2024.**

9. **Sprijinirea fermierilor afectați de secetă pentru pierderile** suferite aferente producției și valorificării cerealelor și oleaginoaselor pentru culturile de toamnă 2022, prin acordarea unui ajutor de stat, având la bază cadrul temporar Ucraina în valoare de 100 EURO/ hectar.
10. **Asigurarea unei competiții corecte pe piața comună europeană (inclusiv statele aflate într-un proces de aderare la UE)** în ceea ce privește importul produselor agroalimentare care prezintă standarde neconforme regulamentelor europene privind agricultura, mediul și sănătatea consumatorilor europeni.
11. **Stabilirea unei scheme de microcreditare** care să permită accesul facil și rapid a fermierilor români la surse financiare atât de necesare afacerilor agricole de dimensiuni mici și medii, în vederea evitării renunțării la activitatea desfășurată.
12. **Protejarea pieței interne prin efectuarea de controale sistematice pentru verificarea regimului vamal și respectarea cerințelor UE.** Multe produse ucrainene își schimbă originea în Rep. Moldova și Bulgaria, iar apoi sunt comercializate pe teritoriul României.
13. **Revizuirea legislației fiscale în ceea ce privește taxarea companiilor cu cifra de afaceri de peste 50 mil. EURO, precum și a instituțiilor bancare.** Solicităm identificarea unei soluții optime prin care sectorul agroalimentar să fie exceptat, deoarece în mod firesc cei 1% deduși din cifra de afaceri a firmelor mari și cei 2% din cifra de afaceri a instituțiilor bancare, se extrag din prețul mărfurilor. Ulterior, în etapa procesării materiei prime și a comercializării produselor finite în zona de retail, acești 3% se regăsesc în prețul de raft, pe care consumatorul îl plătește. Practic, fermierul va plăti cei 3% , iar consumatorul final aceeași pondere, tot 3%.
14. **Asumarea de către Guvernul României a proiectului strategic privind extinderea capacității și adaptarea proceselor logistice aferente Portului Constanța** pentru asigurarea accesului cu prioritate a mărfurilor din România la export.

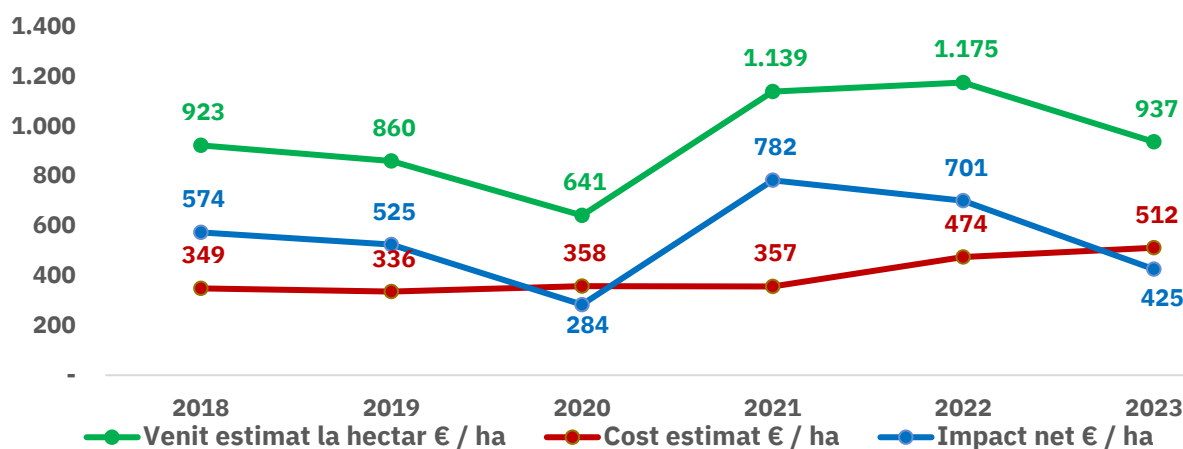
În ultimii trei ani, **instabilitatea geopolitică regională** (războiul din Ucraina și recentul conflict palestiniano-israelian) **generează o volatilitate fără precedent, atât asupra prețului principalelor inputuri agricole** (semințe, pesticide, îngrășăminte, motorină și costul finanțării), **cât și asupra prețului de comercializare al principalelor culturi (grâu, orz, rapiță, porumb și floarea-soarelui).** Având în vedere nivelul producției din ultimii ani (circa 25-28 milioane tone), vânzările fermierilor

români se fac pe pietele internaționale într-o pondere de peste 50% ceea ce face ca aceștia să nu aibă niciun fel de control asupra dinamicii cererii și ofertei mondiale.

Anul 2023, în particular, s-a dovedit a fi deosebit de dificil pentru fermierii români. **Prețul de comercializare al principalelor culturi este în scădere față de anul 2022, în timp ce costul anual direct, reprezentat de valoarea inputurilor folosite pentru obținerea respectivelor culturi, a atins un maxim istoric.** Astfel, așa cum se poate observa în Tabelul 1, **veniturile medii la hectar ale fermierilor au scăzut cu 20% în anul 2023 față de anul 2022**, în timp ce costurile directe medii la hectar au crescut cu 8% în anul 2023 față de anul 2022, după ce în anul 2022 au crescut oricum cu 33% față de anul 2021.

Tabelul 1 – Evoluția veniturilor și costurilor medii la hectar în perioada 2018-2023

Sursa	Indicator	UM	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Eurostat	Suprafata recoltata	K Ha	6,623	6,935	6,643	6,749	6,594	6,950
Eurostat	Productii obtinute	K To	35,352	33,977	20,533	31,454	21,764	26,262
Eurostat	Randament la hectar	to/ha	5.3	4.9	3.1	4.7	3.3	3.8
Calculatie	Cost anual	€ / ha	349	336	358	357	474	512
Calculatie	Evolutie anuala	%		-4%	7%	0%	33%	8%
Calculatie	Venit anual	€ / ha	923	860	641	1,139	1,175	937
Calculatie	Evolutie anuala	%		-7%	-25%	78%	3%	-20%
Calculatie	Impact net	€ / ha	574	525	284	782	701	425
Calculatie	Evolutie anuala	€ / ha		(49)	(241)	499	(82)	(276)
Calculatie	Evolutie cumulata	€ / ha		(49)	(290)	208	127	(149)

În condițiile descrise mai sus, **impactul negativ grav** al volatilității prețurilor principalelor inputuri agricole și al prețurilor de comercializare a principalelor culturi (calculat ca diferența dintre veniturile și costurile medii la hectar), asupra performanței financiare a fermierilor în perioada 2022-2023 a fost semnificativ, aceștia fiind afectați în lanț de scăderea de **82 €/ha în 2022, urmată de o altă scădere de 276 €/ha în 2023**, în total, pe parcursul celor doi ani, fermierii cumulând un

impact negativ total de 358 €/ha, imposibil de compensat fără sprijin de la Guvern, așa cum a fost cazul majorității statelor membre - de ex. Polonia a acordat anul trecut peste 3 miliarde euro ajutor de stat fermierilor săi.

Astfel, **considerăm măsurile de sprijin enunțate anterior imperios necesare pentru redresarea sectorului agricol autohton**, astăzi, într-un moment în care politicile publice încă mai pot menține prin acțiunile întreprinse securitatea și siguranța alimentară a țării.

Clubul Fermierilor Români vă este alături în tot acest timp și rămâne la dispoziția ministerului, cu scopul de a oferi expertiza sa în sprijinul dezvoltării sectorului și al consolidării performanțelor economice ale afacerilor agricole din România.

Vă rog să primiți, domnule Ministru, expresia înaltei mele considerații.

Cu stimă,

Florian Ciolacu
Director Executiv
Clubul Fermierilor Români pentru Agricultură Performantă

